

Visser-Van Doorn: Bij CDA zijn balpenne en vlaggen groener dan milieubeleid

Dat er een trend is naar duurzamer consumeren is wel duidelijk. Marry Visser-Van Doorn weet hier alles van. Zij is sinds april 1997 Tweede Kamerlid voor het CDA en was daarvoor naast voorzitter van het CDA-Vrouwenberaad onder andere bestuurslid van de Stichting Max Havelaar en voorzitter van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen (NBvP).

Visser-Van Doorn: "Wij zijn destijds in de NBvP gestart met een twee jaar lange campagne 'Kritisch consumeren, duurzaam produceren'. Het was een logisch gevolg op de andere projecten die we ontwikkeld hadden. Een project over ontwikkelingssamenwerking gaf tevens aan hoe belangrijk het milieu was. Daarna was er het project over 'Leefbaarheid op het platteland' dat ook alles met het milieu te maken had. Op bijeenkomsten met agrarische vrouwen hoorden we hun zorgen over bijvoorbeeld het steeds weer opvoeren van de productie. Daarom besloten we met het hoofdbestuur tot dit nieuwe project dat direct na UNCED '92 van start ging. Het werd met enthousiasme ontvangen want onze leden zijn zowel consumenten als producenten, die hierover met elkaar discussiëren. De Bond stond altijd voor Educatie, Recreatie en Emancipatie en sinds 1990 is daar ook Actie aan toegevoegd. Toen het bestuur dit voorstel voor het toevoegen van Actie inbracht werd het met daverend applaus ontvangen. Dat was een van de

leukste momenten van mijn voorzitterschap."

Het actiepunt in de campagne 'Kritisch consumeren, duurzaam produceren' was onder andere het project 'De macht van de boodschappentas'. Er werd heel kritisch gekeken of producten wel milieuvriendelijk en sociaal verantwoord zijn. Een actieve groep vrouwen in Drenthe ging zelfs alle supermarkten af om in de winkel in overleg met de winkelmanger de producten te beoordelen. Visser-Van Doorn: "Ik geloof dat dit soort campagnes invloed heeft. De NBvP heeft 75.000 leden en al die leden nemen hun ervaringen en meningen weer mee naar hun eigen sociale omgeving."

CDA en duurzame ontwikkeling

Na het voorzitterschap van de NBvP was Marry Visser-van Doorn tot haar Kamerlidmaatschap voorzitter van het CDA-Vrouwenberaad. Ook hier staat 'duurzame ontwikkeling' op het programma en worden aanbevelingen gedaan voor het verkiezingsprogramma.

KWARTETSPEL DER DUURZAAMHEID

WIN-WIN SITUATIE

1. **Geringere milieubelasting.**
2. Lagere kosten.
3. Milieuvriendelijk imago.
4. Grotere afzet.

KWARTETSPEL DER DUURZAAMHEID

WIN-WIN SITUATIE

1. Geringere milieubelasting.
2. **Lagere kosten.**
3. Milieuvriendelijk imago.
4. Grotere afzet.

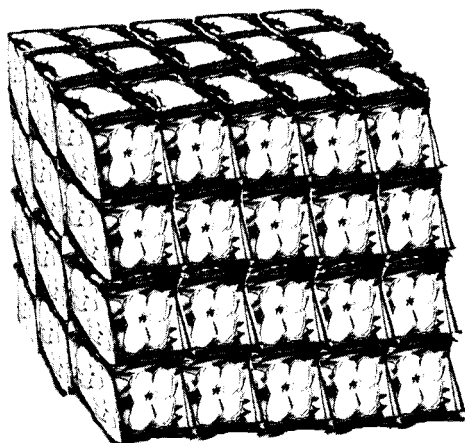
KWARTETSPEL DER DUURZAAMHEID

WIN-WIN SITUATIE

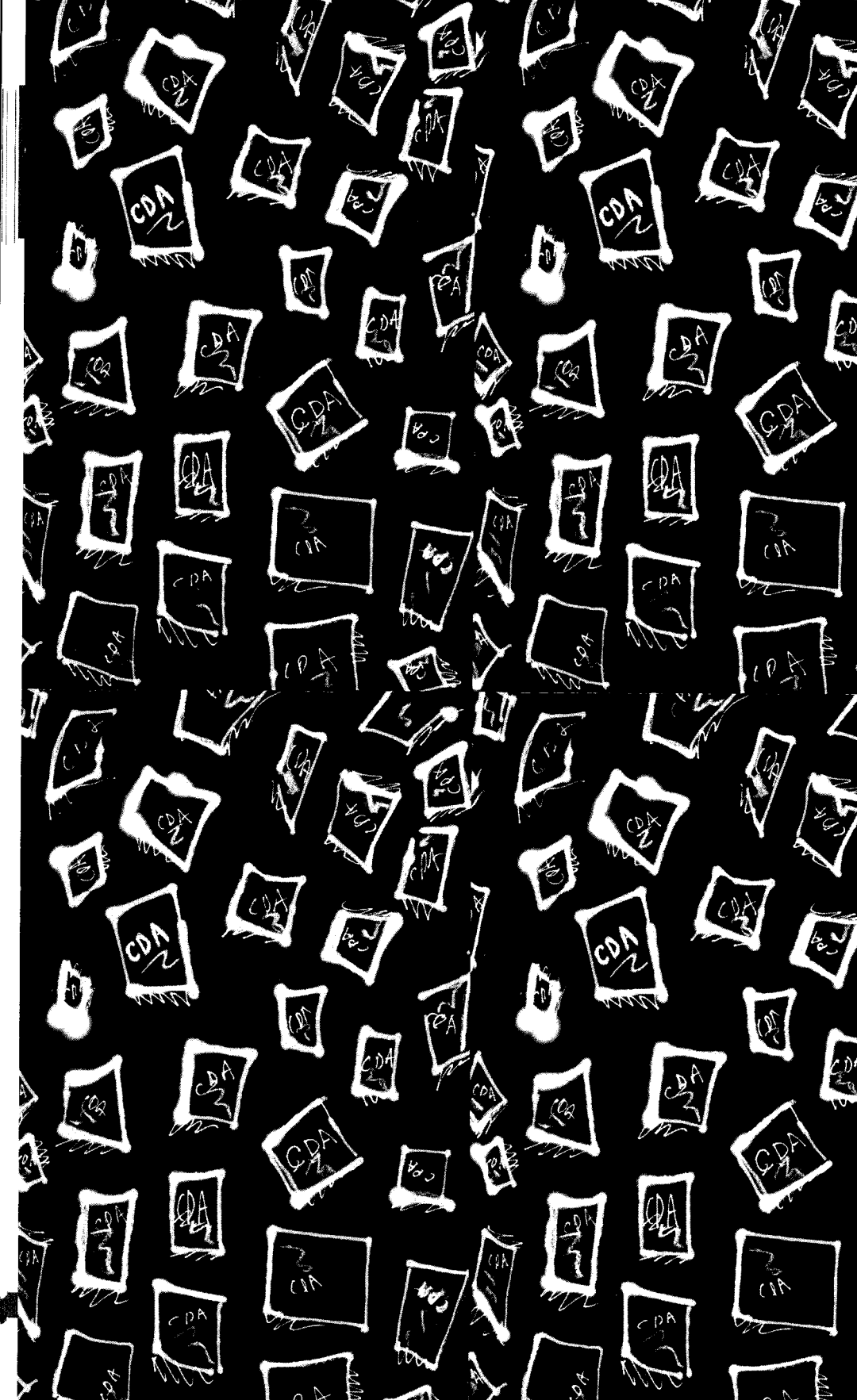
1. Geringere milieubelasting.
2. Lagere kosten.
3. **Milieuvriendelijk imago.**
4. Grotere afzet.

KWARTETSPEL DER DUURZAAMHEID

WIN-WIN SITUATIE

1. Geringere milieubelasting.
2. Lagere kosten.
3. Milieuvriendelijk imago.
4. **Grotere afzet.**

Een mentaliteitsomslag kan alleen als consumenten de juiste informatie krijgen en er genoeg prijsprikkels zijn voor aanschaf van duurzame artikelen.

van het CDA. Naast een grote inzet voor emancipatie van vrouwen heeft mevrouw Visser vooral de laatste jaren veel bijgedragen aan de discussie over duurzame ontwikkeling. Nu zit ze dan in de Tweede Kamer. Wat kan ze hier bijdragen?

Marry Visser-van Doorn: "Ik kan als Tweede Kamerlid invloed hebben op het verkiezingsprogramma van het CDA en bijdragen aan het uitwerken daarvan in de politieke praktijk van elke dag. Ik realiseer me dat die praktijk erg hardnekkig kan zijn! Met mijn portefeuilles Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieuhygiëne (VROM), Buitenlandse Zaken en Financiën heb ik natuurlijk te maken met duurzaamheid. Ik vind het vooral voor het CDA belangrijk dat het een lange termijnvisie neerzet over hoe we denken dat een duurzame samenleving cruit ziet. Daar moet dan een stappenplan aan gekoppeld worden en vergeet vooral niet het draagvlak bij de burger te creëren.

Voortdurende economische groei botst met duurzame ontwikkeling, dus we moeten keuzes maken.

Binnen het CDA werd in de jaren tachtig al over het rentmeesterschap gesproken. Maar daarna is er te weinig gebeurd. Hoewel wijlen Berry Esselink een grote bijdrage heeft geleverd aan het ontwikkelen van 'Het Nationaal Milieu Beleidsplan'. Ik zeg welcens: bij het CDA zijn de balpennen en de vlaggen groener dan het milieubeleid. Het komt wellicht omdat het CDA een partij is met vooral onder de agrariërs een belangrijke achterban. Jarenlang werd gedacht dat landbouw en milieu tegenover elkaar staan. Maar inmiddels is dat veranderd. Het CDA kan nu een voortrekkersrol vervullen, juist omdat het zo'n achterban heeft onder de agrariërs. Maar let wel: een duurzaam beleid wordt gemaakt door alle partijen uit de samenleving. Het is niet een zaak van de agrariërs alleen. Uit mijn verleden

bij de plattelandsvrouwen weet ik dat veel agrariërs juist heel milieubewust zijn. Maar hen moet wel de mogelijkheid geboden worden om het roer om te gooien. De boeren zouden een betere prijs moeten krijgen die hen in staat stelt milieuvriendelijk te werken. De begrippen rentmeesterschap en solidariteit zijn kernwaarden voor het CDA en juist vanuit die begrippen heb je de plicht een serieus beleid te voeren om te komen tot een duurzame samenleving. De aarde bewerken en bewaren."

Voorbeeldfunctie overheid

Het is belangrijk te weten wat nu de mogelijkheden en ideeën van de kersverse politica zijn.

Marry Visser-van Doorn: "Een van de belangrijkste voorwaarden is een draagvlak in de samenleving te creëren. De overheid moet dit doen in samenwerking met de maatschappelijke organisaties, door informatievoorziening en vooral door maatschappelijke organisaties de middelen voor deze informatieoverdracht te geven. Dat draagvlak ontstaat niet als je als overheid geen goede voorbeeldfunctie vervult. Waarom rijden onze ministers bijvoorbeeld niet in elektrische auto's? En kun je burgers stimuleren tot duurzame consumptie als je bijvoorbeeld tegelijkertijd de plannen voor uitbreiding van Schiphol bekendmaakt?

De overheid zal nieuwe technische ontwikkelingen moeten stimuleren die minder milieubelastend zijn. Een van de belangrijkste instrumenten van de overheid moet zijn de prijsregulering, zoals ook 'Nieuwe wegen, vaste waarden' al aangeeft. De milieulasten moeten in de verkoopprijs verdisconteerd worden. Duurzame producten worden daardoor goedkoper. Mensen moeten

beloond worden als ze de keuze maken voor duurzame producten. De eco-aardappelen zijn duurder dan gewone aardappelen, maar dat zal niet meer het geval zijn als de milieukosten van de reguliere aardappelteelt in de prijs worden meegenomen. De overheid kan ook de BTW-heffing differentiëren naar wel-en niet-duurzame goederen. Er is een mentaliteitsomslag nodig. Dit kan alleen gebeuren als consumenten de juiste informatie krijgen en er genoeg prijsprikkels zijn voor aanschaf van duurzame artikelen.

Ik vind dat het CDA de moed moet hebben om consequent de opdracht van rentmeesterschap en solidariteit uit te dragen in de politieke realiteit. 'Nieuwe wegen, vaste waarden' kondigt dat aan en veel milieubewuste CDA-ers rekenen erop dat dit idee goed uitgewerkt in het verkiezingsprogramma komt."

Drs. H.E.G. Oppenhuizen